ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Абдураҳимов Саъди Давлаталиевич дар мавзуи «Тарҳрезии усулҳои муолиҷа ва пешгирии пироплазмидозҳои чорвои калони шохдор дар Тоҷикистони Ҷанубӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ветеринарӣ аз рӯйи ихтисоси 4.3.6. Паразитология ба шурои диссертатсионии 6D.KOA-039 пешниҳод шудааст

Масъалаи пешгирӣ ва назорати бемориҳои протозойии чорвои калони шохдор дар шароити Тоҷикистон аҳаммияти махсус дорад. Пироплазмидозҳо бо иштироки канаҳои иксодӣ паҳн шуда, вобаста ба шароити табиӣ, мавсим ва хусусиятҳои хоҷагидорӣ метавонанд ба солимӣ ва маҳсулнокии чорво таъсири гуногун расонанд. Аз ин лиҳоз, омӯзиши паҳншавии барангезандагон, интиқолдиҳандагон ва таҳияи чораҳои муосири табобатию пешгирикунанда аз масъалаҳои мубрами паразитологияи ветеринарӣ мебошад.

Автореферати диссертатсия нишон медиҳад, ки муаллиф ба омӯзиши вазъи пироплазмидозҳои чорвои калони шохдор дар минтақаҳои Тоҷикистони Ҷанубӣ диққати ҷиддӣ додааст. Дар рафти тадқиқот барангезандагони асосӣ, аз ҷумла *Theileria annulata*, *Babesia bigemina* ва *Babesia colchica* муайян гардида, хусусиятҳои паҳншавӣ ва шаклҳои инвазияи онҳо омӯхта шудаанд. Ҳамзамон, таркиби намудӣ ва паҳншавии канаҳои иксодӣ таҳлил гардида, аҳаммияти эпизоотологии онҳо ҳамчун интиқолдиҳандагони пироплазмидозҳо арзёбӣ шудааст.

Навгониҳои асосии таҳқиқот ин омӯзиши имкониятҳои табобат ва пешгирии пироплазмидозҳои чорвои калони шохдор мебошад. Муаллиф самаранокии доруҳои зиддипротозойӣ ва воситаҳои инсектоакаритсидиро омӯхта, инчунин имконияти истифодаи ваксинаи заифкардашудаи зидди тейлериозро аз штамми S_{15}-и *Theileria annulata* арзёбӣ намудааст. Тибқи натиҷаҳои пешниҳодшуда, самаранокии ваксина дар шароити таҷрибавӣ 100% муайян гардидааст, ки ин натиҷа барои таҳияи чораҳои пешгирӣ аҳаммияти амалӣ дорад. Натиҷаҳои кор метавонанд барои такмили назорати эпизоотологӣ, кам намудани хатари паҳншавии бемориҳо ва ташкили чораҳои маҷмӯии мубориза бо пироплазмидозҳо истифода шаванд. Дар тадқиқот усулҳои клиникӣ, эпизоотологӣ, паразитологӣ ва микроскопӣ истифода гардида, натиҷаҳои бадастомада барои асоснок намудани хулосаҳои илмӣ хизмат намудаанд.

Аз ҷиҳати сохтор диссертатсия кори мукаммал буда, дар 154 саҳифа таҳия шудааст. Дар он 13 зерфасли тадқиқоти хусусӣ, 11 ҷадвал ва 3 расм ҷой дода шуда, рӯйхати адабиёт 273 сарчашмаро дар бар мегирад, ки 62 адади онҳо манбаъҳои хориҷӣ мебошанд. Натиҷаҳои тадқиқот дар 6 мақолаи илмӣ инъикос ёфта, 3 мақола дар маҷаллаҳои илмии ба рӯйхати Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон дохилшуда нашр шудаанд.

Мавзуъ, мақсад ва натиҷаҳои тадқиқот ба ихтисоси 4.3.6. Паразитология мувофиқат намуда, масъалаҳои марбут ба омӯзиши барангезандагони

бемориҳои паразитӣ, интиқолдиҳандагони онҳо, хусусиятҳои паҳншавӣ, ташхис, табобат ва пешгирии бемориҳои инвазионiро фаро мегиранд.

Хулоса

Ҳамин тариқ, диссертатсияи Абдураҳимов Саъди Давлаталиевич натиҷаи тадқиқоти мустақилона буда, дорои аҳаммияти илмӣ ва амалии муайян мебошад. Натиҷаҳои бадастомада ба омӯзиши вазъи пироплазмидозҳои чорвои калони шохдор ва такмили чораҳои табобатию пешгирии онҳо равона шудаанд. Бо дарназардошти мазмун, сатҳи тадқиқот ва аҳаммияти натиҷаҳои илмӣ, диссертатсия дар мавзуи «Тарҳрезии усулҳои муолиҷа ва пешгирии пироплазмидозҳои чорвои калони шохдор дар Тоҷикистони Ҷанубӣ» ба талаботи Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №267 ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ветеринарӣ аз рӯйи ихтисоси 4.3.6. Паразитология мебошад.

Омӯзгори калони кафедраи биологияи
тиббӣ бо асосҳои генетика ба номи профессор
Н.Б. Бердиеви Донишгоҳи давлатии тиббии
Тоҷикистон ба номи Абуалӣ ибни Сино,
номзади илмҳои биологӣ Ҳакимов С.А.

Суроға: 734026,Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Душанбе,
н.Сино, кӯчаи Сино 42.Тел (+992) 757363003;
Почтаи эл: sultonattoevich@mail.ru
02 октябри соли 2026

Имзои Ҳакимов С.А.-ро тасдиқ менамоям:
Сардори Раёсати рушди кадрии МДТ
«ДДТТ ба номи Абуалӣ ибни Сино», н.и.т. Сафарзода Б.И.

Суроға: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, н.Сино, кӯчаи Сино 29-31
Тел.: (+992)-446-600-3977, 2353496;
Факс: 2243687;
Почтаи электронӣ: E-mail: info@tajmedun.tj
02 октябри соли 2026